

**Natalia Namliieva, Candidate of Economic Sciences,
Associate Professor,
Associate Professor at the Department of Management
and Administration
Bogdan Khmelnytsky Melitopol State Pedagogical University
Zaporizhzhia, Ukraine**

DOI: <https://doi.org/10.30525/978-9934-26-552-5-11>

**DIGITAL TECHNOLOGIES
AS AN IMPORTANT FACTOR
OF THE ECONOMIC DEVELOPMENT OF UKRAINE**

**ЦИФРОВІ ТЕХНОЛОГІЇ ЯК ВАЖЛИВИЙ ФАКТОР
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ**

В умовах сучасного глобального інформаційного суспільства відбувається цифровізація економічних процесів та проникнення інформаційних технологій у всі сфери діяльності. Впродовж 2024 року проведено цифровізацію ключових послуг, таких як реєстрація бізнесу, отримання документів для виїзду за кордон та оформлення пенсії [1]. Цифрова трансформація також є важливим кроком для вираження України як одного з лідируючих ІТ-центрів Європи. Уряд планує інвестувати в нові технології, такі як штучний інтелект, доповнена реальність та машинне навчання. Одним із прикладів таких інвестицій є проект *ВІ Government*, який спрямований на оптимізацію процесу прийняття рішень на державному рівні. Інша ініціатива, яка отримала міжнародне визнання, – це розробка безпілотних літальних апаратів для військових потреб [2] та у післявоєнному відновленні країни.

Краще адаптуватися до нових трендів в умовах всезростаючої щоденної конкуренції, реагувати на цифрові виклики та ставати більш конкурентоспроможними в реаліях сьогодення допомагають Європейські цифрові інноваційні хаби (ЄЦІХ), які підтримують компанії у вдосконаленні виробничих процесів, продуктів або послуг за допомогою цифрових технологій шляхом:

Випробувань до інвестування (*Test before invest*): надання приміщень, інфраструктури та підтримки, які дозволяють компаніям випробувати цифрові та інноваційні технології та прийняти обґрунтоване рішення щодо інвестиції у ці технології;

Навичок та навчання: надання послуг та засобів для підвищення кваліфікації працівників клієнта, підвищення загального рівня компетенцій працівників приватних компаній та організацій державного сектору, а також для створення стратегічної перспективи для розвитку та покращення цифрової трансформації компаній;

Підтримки з пошуку інвесторів: надання компаніям допомоги у пошуку джерел фінансування для впровадження цифрової трансформації, а також у розвитку нових цифрових послуг та бізнес-моделей;

Налагодження зв'язків та доступу до інноваційних екосистем: створення відповідних інноваційних екосистем та забезпечення доступу до них [3].

Варто акцентувати, що цифрова економіка є важливим фактором економічного зростання та розвитку України. Вона має потенціал створити нові робочі місця, підвищити конкурентоспроможність країни та зробити життя громадян більш безпечним, зручним та комфортним. В процесі впровадження цифрових технологій та підтримки стартапів у цій сфері та в інших сферах впровадження ІТ-технологій безумовно важлива роль підтримки уряду, розвитку освіти, запровадження цифровізації на всіх рівнях виробництва. На сьогодні перед вітчизняними компаніями різних сфер діяльності постає питання подальшого розвитку у нестабільних економічних умовах. Нові виклики потребують нових підходів до умов управління та діяльності.

Так, в умовах цифрової трансформації освітнього процесу виникає необхідність підвищення рівня цифрової компетентності учасників освітнього процесу, яка охоплює технічну безпеку та технічну грамотність, інформаційну грамотність, критичне мислення, комунікацію в цифровому освітньому середовищі, створення цифрового контенту, співпрацю, навчання і самонавчання. Про потребу «підвищення цифрової компетентності слухачів, підготовки їх до подальшої роботи в сучасних умовах організації освітнього процесу в закладах освіти з урахуванням основних напрямів державної політики в галузі освіти, зокрема її цифровізації та європейського вектору розвитку», що зазначено у Наказі Міністерства освіти і науки України від 10.12.2021 р. № 1340 «Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності» [4], а також уточненого та оновленого чинного Наказу Міністерства освіти і науки України від 24.12.2024 р. за № 1786 [5] в якому

зроблено акцент на цифрові технології та цифрові ресурси в освітньому процесі в нетипових умовах. В умовах воєнного стану в Україні, цифрова трансформація освіти набуває особливого значення. Активне залучення всіх учасників освітнього процесу до реалізації спільних завдань на основі цифрових технологій актуалізує аналіз нормативно-правової бази. Нормативно-правовий документ розроблено відповідно до сучасних вимог цифровізації суспільства та освіти, формування безпечного цифрового освітнього середовища, використання інформаційно-комунікаційних технологій для поліпшення ефективності навчання. Акцентовано увагу на технічне забезпечення, обладнання та програмне забезпечення, що необхідні для організації дистанційного навчання, вибір цифрових інструментів та платформ для організації дистанційного й змішаного навчання. Критерії освітньої аналітики та технології ухвалення рішень на основі даних (використання даних платформ: дистанційного навчання та результатів опитувань учасників освітнього процесу). Супровід учасників освітнього процесу щодо входження в український цифровий простір.

Одними з головних завдань національної освітньої системи під час повномасштабної військової агресії РФ, є забезпечення сталості навчання та викладання, створення безпечних умов для учнів і студентів, науково-педагогічних працівників.

Під час воєнного стану в Україні започатковано й успішно функціонує Мережа Українських Освітніх Хабів (Цифрових Освітніх Центрів – DLC), яка реалізує концепцію навчання протягом життя з метою розвитку людського капіталу України. Ключовим завданням діяльності хабів є освіта дітей та дорослих задля розвитку успішної кар'єри [6]. Пріоритетним напрямом їх роботи є забезпечення для дітей та підлітків наступного: надолуження навчання (кетч-ап класи) з метою компенсації знань; навчання найнеобхіднішим навичкам, зокрема, через підхід UPSHIFT, що дозволить наповнити знанням свій потенціал. Метою цифрових освітніх центрів – забезпечення безперервного навчання дітей та підлітків, відновлення освітніх втрат, надання можливості брати участь у заходах неформальної освіти, психоемоційна підтримка дітей і підлітків, їхніх батьків та вчителів, надання можливостей для соціалізації та взаємодії, а також підвищення професійних компетентностей викладачів.

Отже, можемо констатувати, цифрові технології є важливим фактором економічного зростання та розвитку України. Вони мають певний потенціал створювати нові робочі місця, підвищувати

конкурентоспроможність країни. На сьогодні перед вітчизняними компаніями різних сфер діяльності постає питання подальшого розвитку у нестабільних економічних умовах. Нові виклики потребують нових підходів до умов управління та діяльності. В процесі впровадження цифрових технологій та підтримки стартапів у цій сфері та в інших сферах впровадження ІТ-технологій безумовно важлива роль підтримки уряду, розвитку освіти, відповідно до сучасних вимог цифровізації суспільства та освіти, формування безпечного цифрового освітнього середовища, використання інформаційно-комунікаційних технологій запровадження цифровізації на всіх рівнях виробництва, що у вкрай складних економічних умовах позиціонує Україну як країну з розвинутою цифровою економікою.

Література:

1. Україна 2030E – країна з розвинутою цифровою економікою. URL: <https://strategy.uifuture.org/kraina-zrozvinutoyu-cifrovoyu-ekonomikoyu>. (дата звернення 21.01.2025).
2. Цифровізація економіки як фактор економічного зростання: колективна монографія. За заг. ред. О. Л. Гальцової. Херсон : Видавничий дім «Гельветика». 2021. 260 с.
3. Програма ЄС «Цифрова Європа» (2021-2027). URL: <https://business.diaa.gov.ua/finance/program> (дата звернення 21.01.2025).
4. Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників з розвитку цифрової компетентності. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/MUS36443> (дата звернення 21.01.2025).
5. Про затвердження Типової програми підвищення кваліфікації педагогічних працівників закладів загальної середньої освіти, яких зараховано до кадрового резерву URL: <https://mon.gov.ua/news/innovatsii-ukrainskym-shkoliaram-16-tsyfrovykh-osvitnikh-tsentriv-vidnovliat-navchannia> (дата звернення 21.01.2025).
6. Можливості для навчання у цифрових освітніх центрах. URL: <https://mon.gov.ua/news/innovatsii-ukrainskym-shkoliaram-16-tsyfrovykh-osvitnikh-tsentriv-vidnovliat-navchannia> (дата звернення 21.01.2025).